

Jelentés

Az Endrédi-patak torkolati szakaszának halállomány felméréséről

Készítették:

Dr. Staszny Ádám
okl. agrármérnök, halászati szakértő (PE/FE/00797-1/2020)

Dr. Ferincz Árpád
okl. biológus, halászati szakértő (2348-2/2016/HERMAN)

Agárd-Gárdony, 2021

1. Bevezetés

Lakossági bejelentés alapján a víz halgazdálkodási kezelője, a Balatoni Halgazdálkodási Nonprofit Zrt. megbízásából 2021.07.14-én állományfelmérő (kutató) halászatot végeztünk a Balatonba Zamárdi belterületén torkolló Endrédi-patakon. A bejelentés alapján a tavaszi időszakban a patakba feljutó halak nem tudnak visszajutni a Balaton medrébe és a csökkenő vízszintnek köszönhetően feltételezhető volt az egyedek pusztulása.

2. Anyag és módszer

2.1 Mintavételi módszerek

Halállomány

A mintavételezést a Nemzeti Biodiverzitás Monitorozó Rendszer kissé módosított protokolljának (CEN 2003, Sallai et al. 2008) megfelelően végeztük, elektromos halászgéppel. A mintavételhez HANS-GRASSL IG200 típusú, pulzáló egyenáramot előállító, akkumulátorról üzemelő halászgépet használtunk, a felmért szakasz hossza 370m volt. A halászatot a vízben gázolva végeztük. A mintavétel során az adatrögzítésre egy OLYMPUS VN-7700 digitális diktafont, a mintavételi pontok koordinátáinak rögzítésére egy Garmin Oregon 650t típusú kézi GPS vevő készüléket használtunk. A kifogott halak azonosítása után kerültek vissza a vízbe, a nagytestű pontyok áthelyezésre kerültek a Balatonba, míg az idegenhonos, inváziós fajok eltávolításra kerültek a víztestből, melyek későbbi sorsáról a BHNP Zrt. gondoskodott.

2.2 A mintavételi helyek

2.2.1 Az Endrédi-patak

A felmért vízterület Somogy-megye északi részén, Zamárdi belterületén, közvetlenül a Balatonba való betorkollás közelében fekszik. A patak Balatonendréd-től délre ered és szállítja a vizet a Balatonba, azonban a vizsgálat időpontjában főként a Balaton visszaduzzasztott vizét tartalmazza a felmért szakaszon.

3. Eredmények és értékelésük

A halállomány-összetételre vonatkozó adatokat táblázatos formában (1-2. táblázat) közöljük.

A patakban 6 halfaj 52 egyedét fogtuk. Ezek közül kettő idegenhonos (fekete törpeharcsa, ezüstkárász). Az idegenhonos faunaelemek aránya igen magas, közel az összes fogott halegyed fele (40,3%).

1. táblázat: Az Endrédi-patakon fogott halfajok és mennyiségük

Faj	Latin név	Összesen
Réticsík	<i>Misgurnus fossilis</i>	10
Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	5
Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	6
Fekete törpeharcsa	<i>Ameiurus melas</i>	15
Compó	<i>Tinca tinca</i>	11
Vörösszárnyú keszeg	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	5
Összesen		52
Idegenhonos		21

A vízfolyás legtömegesebb halai az invazív fekete törpeharcsa (28,8%), az őshonos compó (21,2%) valamint a védett réticsík (19%).

2. táblázat: Az Endrédi-patakon fogott halfajok egyedszám arányai (relatív abundancia, %)

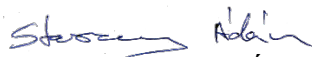
Faj	Latin név	Relatív abundancia
Réticsík	<i>Misgurnus fossilis</i>	19
Ponty	<i>Cyprinus carpio</i>	9,6
Ezüstkárász	<i>Carassius gibelio</i>	11,5
Fekete törpeharcsa	<i>Ameiurus melas</i>	28,8
Compó	<i>Tinca tinca</i>	21,2
Vörösszárnyú keszeg	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	9,6
Idegenhonos		40,3

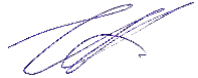
4. Összegzés és javaslatok

1. A patak rendkívüli módon feliszapolódott, a vízi makrovegetáció magas aránya alapján növényi tápanyagokban gazdag. Ez a környezet megfelelő élőhelyet biztosít két őshonos és ritka halfajunknak, a compónak és a réticsíknak, ami a magas relatív abundanciájukból is látható. Ennek megfelelően a patak kotrása nem javasolható, mivel ezen fajok területen élő állománya jelentősen sérülne a beavatkozás következtében.
2. Közvetlenül a torkolatnál kialakult egy iszapos hordalékkúp, ami a nyári időszakban elzárja az összeköttetést a Balaton medrével. Ennek megszüntetése javasolt. A beavatkozás következtében fenntartható az állandó kapcsolat a főmederrel, ezáltal a tavasszal felvonuló, ám a főmederben élő fajok a nyári időszakban visszahúzódhatnak a Balatonba.

3. A nagy arányú idegenhonos, inváziós faj gyérítése javasolható, azonban jelenlétük valószínűsíthetően nem megszüntethető.

Agárd, 2020. 07. 15.

Dr. Staszny Ádám
okl. agrármérnök
halászati szakértő
(PE/FE/00797-1/2020)

Dr. Ferincz Árpád
okl. biológus
halászati szakértő
(2348-2/2016/HERMAN)